

UCHWAŁA Nr 544 RADY MINISTRÓW

z dnia 28 sierpnia 1956 r.

w sprawie znaków granicznych, utrzymywania przejść granicznych oraz zamieszkania i pobytu w strefie nadgranicznej.

Na podstawie art. 5 ust. 2, art. 6 ust. 2, art. 12, art. 14 i art. 17 dekretu z dnia 23 marca 1956 r. o ochronie granic państwowych (Dz. U. Nr 9, poz. 51) Rada Ministrów postanowiła, co następuje:

I.

Znaki i przejścia graniczne.

§ 1. Linia granicy lądowej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest oznaczona znakami granicznymi, których wzór określają umowy międzynarodowe.

§ 2. Strefa nadgraniczna oznaczona jest tablicami umieszczonymi przy drogach i szlakach wiodących do strefy nadgranicznej.

§ 3. Znaki i tablice określające przebieg linii granicy oraz granice strefy nadgranicznej zakładają i utrzymują prezydium właściwych miejscowo powiatowych rad narodowych po wysłuchaniu organów Wojsk Ochrony Pogranicza (WOP).

§ 4. 1. Organami zobowiązanymi do stałego utrzymywania przejść granicznych w stanie umożliwiającym przeprowadzanie skutecznej kontroli granicznej są: Ministerstwo Kolei w odniesieniu do przejść kolejowych, Ministerstwo Żeglugi w odniesieniu do przejść morskich i rzecznych oraz Ministerstwo Transportu Drogowego i Lotniczego w odniesieniu do przejść drogowych (lądowych) i lotniczych.

2. W zakres obowiązków, o których mowa w ust. 1, wchodzi dostarczanie i utrzymywanie w należyłym stanie

pomieszczeń potrzebnych w związku z przeprowadzaniem kontroli granicznej, oświetlenie odpowiadające potrzebom skutecznej kontroli granicznej oraz przygotowanie odpowiednich ruchomych urządzeń i środków w rejonach kontroli granicznej.

3. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określa zasięg terytorialny przejść granicznych oraz ustala wytyczne w przedmiocie wykonania obowiązków wynikających z ust. 2.

II.

Zamieszkanie i pobyt w strefie nadgranicznej.

§ 5. 1. Zezwolenia na zamieszkanie w strefie nadgranicznej wydają właściwe prezydium rad narodowych.

2. Zezwolenia na pobyt czasowy w strefie nadgranicznej wydają właściwe organy Milicji Obywatelskiej, jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

3. Zezwolenia nie są wymagane dla młodocianych do lat 14.

4. Obowiązek uzyskania zezwolenia na zamieszkanie w strefie nadgranicznej nie dotyczy osób mających miejsce zamieszkania w tej strefie w dniu wejścia w życie uchwały.

§ 6. 1. Prezydium rady narodowej właściwym do wydawania zezwoleń na zamieszkanie w strefie nadgranicznej jest prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej według miejsca zamierzonego zamieszkania zainteresowanego.

2. Podanie o zezwolenie należy wnieść do prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej właściwej ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania zainteresowanego.

§ 7. Organem Milicji Obywatelskiej właściwym do wydawania zezwoleń na pobyt czasowy w strefie nadgranicznej jest powiatowa (miejska) komenda Milicji Obywatelskiej miejsca zamieszkania zainteresowanego.

§ 8. Zezwolenie na zamieszkanie w strefie nadgranicznej powinno wymieniać miejscowość, w której zainteresowany zamierza zamieszkać, a zezwolenie na pobyt czasowy — miejscowość i czasokres zamierzonego pobytu.

§ 9. 1. Zezwolenie na zamieszkanie w strefie nadgranicznej uprawnia do zamieszkania w miejscowości wymienionej w zezwoleniu oraz do przebywania na obszarze powiatu, w którego granicach ta miejscowość się znajduje.

2. Zezwolenie na pobyt w strefie nadgranicznej uprawnia do przebywania w miejscowości, która została wymieniona w zezwoleniu.

§ 10. 1. Zezwolenie na pobyt w strefie nadgranicznej wydaje się na okres do 2 miesięcy, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej.

2. W razie uzasadnionej potrzeby zezwolenie na pobyt może być przedłużone przez powiatową (miejską) komendę Milicji Obywatelskiej właściwą ze względu na miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu zainteresowanego w strefie nadgranicznej.

§ 11. Zezwolenie na zamieszkanie lub pobyt w strefie nadgranicznej może być wydane jednocześnie dla osób wpisanych do dowodu osobistego (tymczasowego zaświadczenia tożsamości) zainteresowanego, udającego się wraz z nim do strefy nadgranicznej.

§ 12. Każda osoba przybywająca do strefy nadgranicznej obowiązana jest dopełnić obowiązku meldunkowego przed upływem 24 godzin od przybycia, bez względu na czas, przez który zamierza przebywać w strefie nadgranicznej. Sposób dopełniania obowiązku meldunkowego określają przepisy o meldunkach.

§ 13. 1. Każda osoba przebywająca w strefie nadgranicznej obowiązana jest na żądanie organów Wojsk Ochrony Pogranicza lub Milicji Obywatelskiej okazać dokument stwierdzający jej uprawnienie do przebywania w strefie nadgranicznej wraz z dowodem osobistym lub tymczasowym zaświadczeniem tożsamości. Dla osób stale zamieszkałych w strefie nadgranicznej dokumentem takim może być wpis o miejscu zamieszkania w dowodzie osobistym (tymczasowym zaświadczeniu tożsamości).

2. Żołnierze w czynnej służbie wojskowej oraz funkcjonariusze organów bezpieczeństwa publicznego i Milicji Obywatelskiej okazują zamiast dowodu osobistego wojskowy dokument osobisty (legitymację, książeczkę lub zaświadczenie) albo legitymację służbową.

3. Osoby do lat 18 nie obowiązane do posiadania dowodu osobistego mogą zamiast dowodu osobistego okazywać legitymację szkolną albo inny dokument osobisty. Dokument taki nie jest wymagany, jeżeli osoby te przebywają w strefie nadgranicznej wraz z osobami, do których dowodu są wpisane.

III.

Pobyt w strefie nadgranicznej w celach leczniczych.

§ 14. 1. Każda osoba udająca się do strefy nadgranicznej w celach leczniczych może przebywać w strefie nadgranicz-

nej na podstawie skierowania na leczenie wydanego przez organy Centralnego Zarządu Uzdrawisk lub inne organy Ministra Zdrowia albo organy służby zdrowia innych resortów. Skierowanie to może być wydane na okres do 6 miesięcy.

2. Skierowanie na leczenie powinno być w ciągu 24 godzin od przybycia na miejsce przeznaczenia wymienione na zaświadczenie miejscowego przedsiębiorstwa uzdrowskiego, a jeżeli zakład leczniczy nie podlega Centralnemu Zarządowi Uzdrawisk — na zaświadczenie wydane przez dyrekcję tego zakładu.

IV.

Pobyt w celach wypoczynkowych i turystycznych na wybrzeżu i w rejonach turystycznych w strefie nadgranicznej.

§ 15. 1. Osoby udające się w celach wypoczynkowych lub turystycznych do miejscowości położonych na wybrzeżu lub w rejonach turystycznych w strefie nadgranicznej mogą przebywać w tych miejscowościach lub rejonach na podstawie następujących dokumentów:

- 1) skierowanie na wczasy wypoczynkowe, świąteczne lub wędrownne, wydane przez Fundusz Wczasów Pracowniczych i potwierdzone pieczęcią ośrodka Funduszu Wczasów Pracowniczych, w którym zainteresowany przebywa,
- 2) zaświadczenie wydane przez urząd, instytucję lub przedsiębiorstwo państwowe dla pracowników i członków ich rodzin,
- 3) zaświadczenie wydane przez powiatowy zarząd Samopomocy Chłopskiej dla członków zrzeszonych w spółdzielniach produkcyjnych i gospodarujących indywidualnie oraz członków ich rodzin,
- 4) zaświadczenie wydane przez szkołę lub inny zakład naukowy dla uczniów i słuchaczy,
- 5) zaświadczenie wydane przez organizację społeczną o znaczeniu ogólnopolskim dla pracowników i członków ich rodzin.

2. Dokumenty te można wydawać na okres do dwóch miesięcy.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, są drukami ścisłego zarachowania.

§ 16. Przez rejony turystyczne rozumie się następujące obszary:

- rejon Krynicy od miejscowości Tylicz i Muszyna do miejscowości Piwniczna,
- rejon Zakopanego od miejscowości Szczawnica do miejscowości Podczerwona,
- rejon Babiej Góry i Pilska od miejscowości Jabłonka do miejscowości Zwardoń,
- rejon Wisły od miejscowości Koniaków do miejscowości Cieszyn,
- rejon Nysy od miejscowości Pokrzywno do miejscowości Głucholazy,
- rejon Międzygórze i Łącka Zdroju od miejscowości Mąkolno do miejscowości Międzygórze,
- rejon Kudowy od miejscowości Nowa Bystrzyca i Spalona do miejscowości Radków,
- rejon Wałbrzycha od miejscowości Głuszycza Górna do miejscowości Mieroszów,
- rejon Izersko-Karkonoski od miejscowości Karpacz i Sciegnia do miejscowości Czerniawa Zdrój,
- rejon Rygola obejmujący miejscowość Rygól,

rejon Białowieży od miejscowości Czerlonka do miejscowości Białowieża,

rejon Horyńca Zdroju obejmujący miejscowość Horyniec Zdrój,

rejon Bieszczad od miejscowości Komańcza i Wołosate do miejscowości Lutowiska.

§ 17. 1. Osoby udające się do miejscowości położonej w rejonie turystycznym na podstawie dokumentów określonych w § 15 uprawnione są do przebywania na całym obszarze tego rejonu.

2. Uprawnienie do przebywania na całym obszarze rejonu turystycznego przysługuje również osobom, które udały się do jednej z miejscowości tego rejonu w celach leczniczych na podstawie skierowania wydanego przez właściwe organy.

§ 18. 1. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej w porozumieniu z organami ochrony granic może zamknąć niektóre drogi i szlaki oraz części rejonów dla ruchu turystycznego.

2. Drogi i szlaki oraz części rejonów turystycznych, w których ruch turystyczny jest zamknięty, oznaczone są w terenie przez prezydium powiatowych rad narodowych odpowiednimi tablicami.

§ 19. 1. Uczestnicy wycieczek zbiorowych, organizowanych przez obozy, kolonie i domy wypoczynkowe, o ile poruszają się na szlakach i drogach rejonu turystycznego, zamkniętych dla ruchu indywidualnego, powinni posiadać przewodnika zaopatrzonego w listę imienną uczestników.

2. Rozmieszczenie obozu, kolonii lub biwaków na wybrzeżu lub w rejonie turystycznym powinno być uzgodnione z najbliższą jednostką Wojsk Ochrony Pogranicza.

§ 20. W przypadkach gdy osoby uprawnione do pobytu w miejscowości na wybrzeżu korzystając z pasażerskich jednostek żegluga przybrzeżnej wylądować w miejscowości nie objętej zezwoleniem na pobyt, mogą w niej przebywać w czasie potrzebnym do uzyskania połączenia drogą morską lub lądową.

§ 21. Przepisy niniejszego rozdziału nie naruszają przepisów §§ 11 — 13.

V.

Zamieszkanie i pobyt w strefie nadgranicznej niektórych pracowników państwowych i społecznych, osób pełniących czynną służbę wojskową oraz członków ich rodzin.

§ 22. 1. Pracownicy ministerstw i urzędów centralnych oraz naczelnych władz organizacji społecznych o znaczeniu ogólnopaństwowym mogą przebywać w strefie nadgranicznej na podstawie delegacji służbowej.

2. Uprawnienie to przysługuje również pracownikom prezydiów rad narodowych, prokuratury, sądownictwa i organizacji społecznych o znaczeniu ogólnopaństwowym szczebla wojewódzkiego i powiatowego w województwach i powiatach granicznych, pracownikom cywilnym jednostek wojskowych oraz pracownikom urzędów morskich i celnych, jeżeli osoby te udają się na podstawie delegacji służbowej na obszar, na który rozciąga się ich działalność.

§ 23. Prezes Rady Ministrów określi osoby uprawnione do przebywania w strefie nadgranicznej tylko na podstawie dokumentu osobistego.

§ 24. 1. Żołnierze czynnej służby wojskowej, jak również funkcjonariusze organów bezpieczeństwa publicznego

oraz Milicji Obywatelskiej udający się do miejscowości położonych w strefie nadgranicznej mogą przebywać w tej strefie na podstawie rozkazu wyjazdu (zaświadczenia o podróży służbowej) lub karty urlopowej (zaświadczenia o urlopie) albo skierowania do zakładu leczniczego.

2. Członkowie rodzin osób wymienionych w ust. 1 mogą przebywać w strefie nadgranicznej na podstawie skierowania do zakładu leczniczego lub domu wypoczynkowego podległego Ministrowi Obrony Narodowej lub Spraw Wewnętrznych albo Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego, a jeżeli udają się do strefy nadgranicznej wraz z tymi osobami, mogą tam przebywać również na podstawie zaświadczenia wydanego przez dowódcę jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni służbę, albo przez właściwy organ bezpieczeństwa publicznego lub Milicji Obywatelskiej na szczeblu powiatu lub wyższym.

§ 25. W razie skierowania do zakładu leczniczego lub domu wypoczynkowego skierowanie to powinno być wymienione w ciągu 24 godzin na zaświadczenie komendanta (kierownika) tego zakładu lub domu.

§ 26. 1. Zameldowanie oficerów zawodowych i podoficerów nadterminowych, jak również funkcjonariuszów organów bezpieczeństwa publicznego i Milicji Obywatelskiej oraz członków rodzin tych osób na zamieszkanie w strefie nadgranicznej następuje na podstawie zaświadczenia o pełnieniu służby w strefie nadgranicznej wydanego przez dowódcę jednostki lub komendanta garnizonu albo organ bezpieczeństwa publicznego lub Milicji Obywatelskiej określony w § 24 ust. 2.

2. Żołnierze nie wymienieni w ust. 1 odbywający czynną służbę wojskową (zasadniczą służbę wojskową, ćwiczenia albo przeszkolenie wojskowe lub inną czynną służbę wojskową) w garnizonach położonych w strefie nadgranicznej uprawnieni są do przebywania na terenie tych garnizonów na podstawie wojskowego dokumentu osobistego (legitymacji, książeczki albo zaświadczenia).

VI.

Zakaz dalszego zamieszkiwania i pobytu w strefie nadgranicznej — wydalenie ze strefy nadgranicznej.

§ 27. Powiatowa (miejska) komenda Milicji Obywatelskiej właściwa ze względu na miejsce czasowego pobytu zainteresowanego może mu zabronić dalszego pobytu w strefie nadgranicznej, jeżeli jest to konieczne ze względów bezpieczeństwa lub ochrony granic. Zakaz ten podlega wykonaniu w ciągu 24 godzin.

§ 28. 1. Prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej właściwe ze względu na miejsce stałego zamieszkania zainteresowanego może mu zabronić dalszego zamieszkiwania i pobytu w strefie nadgranicznej, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub ochrony granic.

2. Decyzja powinna zawierać zaproponowanie zainteresowanemu nowego miejsca zamieszkania oraz określoną możliwość otrzymania gospodarstwa rolnego lub wskazania miejsca zatrudnienia i zamieszkania.

3. Prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej wyznacza w decyzji termin opuszczenia miejsca zamieszkania w granicach od 7 do 30 dni oraz poucza zainteresowanego o prawie do przeprowadzenia likwidacji gospodarki i uzyskania środków do przewiezienia mienia ruchomego.

4. Prezydium rady narodowej rozstrzyga o pokryciu w części lub w całości innych kosztów przesiedlenia zainteresowanego.

5. Decyzję doręcza się zainteresowanemu z pouczeniem, że służy mu prawo odwołania się za pośrednictwem prezydium, które wydało decyzję, do prezydium wojewódzkiej rady narodowej w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

6. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej powinno rozpatrzyć sprawę najpóźniej w terminie 30 dni od otrzymania akt sprawy.

§ 29. W przypadkach podyktowanych szczególnymi względami bezpieczeństwa publicznego prezydium wojewódzkiej rady narodowej może za zgodą Ministra Spraw Wewnętrznych zdecydować o zakazie zamieszkania lub pobytu z natychmiastową wykonalnością.

§ 30. Minister Spraw Wewnętrznych może w drodze nadzoru uchylić decyzję o zakazie dalszego zamieszkiwania i pobytu w strefie nadgranicznej.

§ 31. Przepisy §§ 27 — 30 stosuje się odpowiednio na obszarze pasa granicznego.

§ 32. Przepisy niniejszego rozdziału nie dotyczą żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz funkcjonariuszów organów bezpieczeństwa publicznego i Milicji Obywatelskiej, jak również członków rodzin oficerów zawodowych i podoficerów nadterminowych oraz funkcjonariuszów organów bezpieczeństwa publicznego i Milicji Obywatelskiej.

VII.

Przepisy końcowe.

§ 33. Członkami rodziny w rozumieniu przepisów uchwały są razem zamieszkali i prowadzący wspólne gospodarstwo domowe: małżonkowie, krewni i powinowaci w linii prostej oraz rodzeństwo, jak również dzieci przybrane.

§ 34. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz